

Themaplan

Leefbaarheid en veiligheid

Sociaal Domein
2019 - 2022

Inhoudsopgave

1	<i>Inleiding</i>	3
1.1	Achtergrond	3
1.2	Totstandkoming	3
1.3	Focus themaplan	3
1.4	Leeswijzer	3
2	<i>Huidige situatie van het thema</i>	5
2.1	Achtergrond en aanleiding	5
2.2	De maatschappelijke opgave	7
2.3	Relatie met bestaande beleidskaders en beleidsdoelen	9
3	<i>Wat willen we bereiken?</i>	11
3.1	Resultaten	11
3.2	Prestatie indicatoren	11
3.3	Monitoring	12
4	<i>Hoe gaan we dat bereiken?</i>	13
4.1	Wat zetten we in?	13
4.2	Randvoorwaarden	18
5	<i>Hoe gaan we dat organiseren?</i>	20
5.1	Thema-organisatie	20
5.2	Betrokkenheid van de inwoners	20
5.3	Communicatie	21
6	<i>Hoe bekostigen we de uitvoering van het thema</i>	22
6.1	Meerjarenbegroting 2019 - 2022	22
6.2	Risico's	23
	<i>Bijlage 1</i>	24

1 Inleiding

1.1 Achtergrond

In Dronten willen we samen meer mogelijk maken. We realiseren ons dat de sociale situatie van onze inwoners veelomvattend is. Het is belangrijk om daarom vanuit elke invalshoek aan te kunnen sluiten bij de leefwereld van onze inwoners. In Dronten benaderen we het sociaal domein daarom breed rekening houdend met de wettelijke kaders. We streven naar een inclusieve participatiesamenleving en gezonde leefomgeving, zowel fysiek als sociaal. Dit staat voor deelname aan en bijdragen in een inclusieve samenleving, waarin iedereen meetelt en we ons veilig voelen. Als gemeente zijn we niet dé speler maar één van de spelers.

Onze ambities hebben we eind 2017 geconcretiseerd in de *maatschappelijke agenda*. Dat hebben we samen met onze partners gedaan, om zo de gedeelde zeggenschap en verantwoordelijkheid te onderschrijven. Tevens hebben we de afgelopen beleidsperiode geëvalueerd. Om onze ambities te kunnen realiseren hebben we in 2018 – na een scenariostudie – de financiële kaders bepaald in de Kadernota 2019 en vastgelegd in de Begroting 2019. Ook heeft de gemeenteraad de *strategie voor het brede sociaal domein 2019-2022* vastgesteld.

1.2 Totstandkoming

Op basis van de financiële kaders en de strategie hebben we in het najaar van 2018 in drie bouwbijeenkomsten met onze inwoners en partners de volgende stappen gezet. In themaplannen – gebaseerd op de vijf thema's van de maatschappelijke agenda – hebben we onze ambities uitgewerkt in concrete gezamenlijke activiteiten. Op basis hiervan gaan we in maatschappelijke coalities aan de slag. De vijf themaplannen zijn:

- Themaplan Participatie
- Themaplan Zelfredzaamheid en eigen mogelijkheden
- Themaplan Gezonde leefstijl
- Themaplan Leefbaarheid en veiligheid
- Themaplan Opgroeien en opvoeden

1.3 Focus themaplan

Dit plan heeft betrekking op het thema Leefbaarheid en veiligheid. In Dronten vinden we het belangrijk dat onze samenleving inclusief is. Een samenleving waarin we ons veilig en verbonden voelen en waar het prettig wonen is. We investeren daarom in een veilig, gezond en vitaal leef- en woonklimaat.

1.4 Leeswijzer

Na de inleiding beschrijven we in hoofdstuk 2 de aanleiding voor dit themaplan. Wat is de huidige situatie en wat zijn de maatschappelijke opgaven. We concretiseren de

beoogde resultaten en bijbehorende indicatoren in hoofdstuk 3. Daarna beschrijven we in hoofdstuk 4 hoe we dat gaan bereiken en in hoofdstuk 5 laten we zien hoe we dat organiseren. De kosten en beschikbare budgetten zetten we in hoofdstuk 6 op een rij.

Ten behoeve van het bestuurlijk traject binnen de gemeente is een sturingsnotitie themaplannen sociaal domein 2019-2022 opgesteld. Aangezien de themaplannen (groeierende) producten zijn van een zich continuerende samenwerking met onze partners – en dus geen klassieke gemeentelijke beleids- of uitvoeringsplannen, maar plannen van maatschappelijke coalities – zijn in die overkoepelende notitie de belangrijkste aspecten voor de bestuurlijke kaderstelling ten aanzien van de sturing door de gemeenteraad uitgelicht.

2 Huidige situatie van het thema

2.1 Achtergrond en aanleiding

In Dronten vinden we een inclusieve samenleving van belang. Een samenleving waarin we ons veilig en verbonden voelen en waar het prettig wonen is. We investeren daarom in een veilig, gezond en vitaal leef- en woonklimaat. In de maatschappelijke agenda hebben we deze ambitie vertaald in vijf beoogde resultaten. In de volgende paragrafen beschrijven we kort waarom we gaan voor deze resultaten.

2.1.1 Meer burgerinitiatieven/inwonerparticipatie in het sociaal domein

Mensen organiseren zich meer en meer langs andere lijnen en nemen meer direct hun eigen belangenbehartiging ter hand. Samen zelf energie inkopen, samen een buurthuis of zelfs een schoolgebouw in beheer nemen, samen een woonwijk ontwikkelen of het organiseren van crowdfunding. Spannende ontwikkelingen waarvan de uitkomst niet (altijd) vast staat, maar wel het handelen van overheid en maatschappelijke partners beïnvloeden. De rol van de overheid verandert, de rol van organisaties verandert en de verhouding met inwoners en hun initiatieven verandert. Samenwerking is meer dan ooit vereist. Samen werken aan een gemeente waar ruimte is voor initiatief, waar verbeeldingskracht wordt gestimuleerd en waar daadkracht wordt getoond. De gemeente Dronten wil inwoners uitnodigen tot participatie en bewonersinitiatieven omarmen en waar mogelijk faciliteren. Inwoners willen participeren wanneer het participatievraagstuk dichtbij hun hart ligt. Het is noodzakelijk dat inwoners de mogelijkheden voor participatie weten. De scheiding tussen het fysieke en sociale domein is hierbij voor de initiatiefnemer niet relevant. Maatwerk en integrale samenwerking staan voorop.

2.1.2 Meer sociale cohesie in wijken

Samenwerking en verbinding op wijk- en buurtniveau tussen inwoners, gemeente, maatschappelijke organisaties en het bedrijfsleven is meer dan ooit gewenst en vereist. Inwoners krijgen de ruimte om betrokken te zijn bij elkaar, samen initiatieven te nemen en om te kijken naar elkaar. De samenredzaamheid en betrokkenheid van inwoners wordt versterkt door ze te stimuleren tot eigen initiatieven in hun wijk of buurt en ze te faciliteren bij de realisatie hiervan (fysiek en sociaal). We hebben hierbij oog voor individuele en collectieve vragen die de sociale cohesie in onze dorpen en wijken versterken. Ook hebben we oog voor de mate waarin grenzen van het absorptievermogen van wijken worden bereikt. Informatie en kennis (intern en extern) wordt verbonden en eenduidig gecommuniceerd. Samen maken we meer mogelijk.

2.1.3 Meer passende hulpverlening voor inwoners met verward of onbegrepen gedrag

Een nieuw landelijk begrip is het containerbegrip verward gedrag. Het kan bijvoorbeeld gaan om een inwoner met dementie die 's nachts over straat dwaalt; iemand die

psychotisch is en in verwarde toestand het verkeer probeert te regelen; iemand die flipt als gevolg van middelengebruik; iemand die een traumatische ervaring doormaakt en niet meer weet hoe daarop te reageren; iemand die ernstig depressief is en door zijn gedrag om hulp schreeuwt. De voorbeelden zijn niet uitputtend maar gaan over inwoners die ernstig ontregeld zijn en bedreigd worden in hun welbevinden met vaak ernstige gevolgen voor zichzelf, familie en hun omgeving.

In Dronten (maar ook in de rest van het land) *lijkt* sprake van een toenemend aantal meldingen over inwoners bij de politie en de GGD¹. Duidelijk mag zijn dat de achtergrond van het vertoonde gedrag uiteen kan lopen en om passend hulp vraagt. Dat is waar we in Dronten voor gaan, om zo de betreffende inwoners passend te kunnen ondersteunen en de mogelijk ervaren overlast terug te brengen.

2.1.4 Minder multiprobleem-gezinnen

Sommige gezinnen kampen met een veelheid aan problemen. Het gaat dan om een stapeling van financiële problemen, gezondheidsproblemen of verslaving, onaangepast gedrag, geen werk, niet weten wat kinderen nodig hebben bij het opgroeien tot volwassenen, etc. Sommige gezinnen hebben levenslang hulp nodig om zich staande te houden in de samenleving. Een aantal van de problemen wordt als het ware overgedragen aan volgende generaties. Door op gezinsniveau te monitoren of er sprake is van een stapeling van het gebruik van voorzieningen (Participatiewet, Wmo, Wet Jeugdhulp, Wet leerplicht) willen wij deze gezinnen meer passende hulp bieden en vooral het toekomstperspectief van kinderen vergroten.

2.1.5 Minder huiselijk geweld en kindermishandeling

Geweld is nooit een oplossing; het kan leiden tot escalatie van situaties en tot ernstige schade voor de betrokkenen. Geweld is vaak een uiting van onmacht en daarom willen we er alles aan doen om huiselijk geweld terug te dringen en het aantal slachtoffers van huiselijk geweld te verminderen. We monitoren daarom het aantal meldingen van kinderen die te maken hebben met huiselijk geweld of kindermishandeling. Het langer zelfstandig thuis wonen kan ook leiden tot schrijdende situaties waarin ouderen of familie van ouderen onmachtig raken en geweld de uitingsvorm wordt van die onmacht.

Ook willen we alert zijn op het maken van financieel misbruik van ouderen. Soms is het noodzakelijk dat het slachtoffer van huiselijk geweld tijdelijk wordt opgevangen op een locatie van Vrouwenopvang. In sommige situaties is het opleggen en uitvoeren van een huisverbod een passende maatregel.

¹ Of er meer mensen met verward gedrag zijn is nog niet vastgesteld. Het zou kunnen zijn dat personen met verward gedrag beter opgespoord kunnen worden en het aantal daardoor toe lijkt te nemen. Het zou ook kunnen zijn dat de aandacht voor het thema er voor zorgt dat er meer gemeld wordt. Uiteraard kan het ook zijn dat er daadwerkelijk meer personen met verward gedrag zijn.

2.2 De maatschappelijke opgave

De opgave waar we in dit thema voor staan is het mogelijk maken van een inclusieve samenleving, waar we ons veilig en verbonden voelen en waar het prettig wonen is. Zowel landelijk, regionaal als lokaal zijn er diverse ontwikkelingen die inspelen op deze opgave en onze inzet.

2.2.1 Relevante landelijke en regionale ontwikkelingen

Inwoners blijven langer zelfstandig wonen ook als hun gezondheid achteruit gaat. Dit heeft een stevige invloed op onze opgave. Op meerdere manieren.

GGZ in de wijk

Het beleid van de landelijk overheid is dat de capaciteit van de 24uursvoorzieningen naar beneden wordt bijgesteld. In Flevoland komt dit voor de doelgroep mensen met een psychiatrische aandoening extra hard aan omdat er te weinig gespecialiseerde deskundigen beschikbaar zijn die zich hier willen vestigen. Daardoor raakt de bedden afbouw in de GGZ, inwoners van Dronten extra hard. *GGZ in de wijk* is een manier van werken om de ambulante hulpverlening dichterbij de leefomgeving van inwoners met een psychiatrische beperking te brengen. Voor inwoners met langdurige ernstige psychiatrische aandoeningen is er FACT-team (functie assertive community treatment) één van de vormen van hulpverlening. Werken aan herstel en burgerschap, welzijn in de wijk (afgelopen jaar ingevoerd door de Meerpaal) zijn onderdeel van deze integrale aanpak.

Zorg en veiligheid

Veilig Thuis Flevoland (VTF) staat voor een grote veranderopgave die landelijk is geïnitieerd en vorm krijgt in het meerjarenprogramma *Geweld hoort nergens thuis*. Het gaat om het eerder zicht krijgen op chronische en acute situaties van huiselijk geweld en kindermishandeling en de geweldsspiraal in nauwe samenwerking met het lokale veld doorbreken. Het gaat om het aanscherpen van de meldcode² Huiselijk geweld en kindermishandeling, om de invoering van een nieuw handelingsprotocol, het invoeren van de zogenoemde radarfunctie (onderzoeksfunctie) en de Multidisciplinaire Aanpak (MDA++)³. Veilig Thuis wordt doorontwikkeld tot een expertise centrum waarbij er tegelijkertijd meer wordt verwacht van het lokale veld. Onze gidsen worden verder geschoold in het signaleren en onderzoeken van situaties m.b.t. huiselijk geweld en het toe leiden naar de juiste vorm van hulpverlening. Het Centrum voor seksueel geweld biedt slachtoffers snel en integraal de best mogelijke vorm van hulpverlening. Daarnaast

² De meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling helpt professionals bij vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling. Aan de hand van 5 stappen bepalen professionals of ze een melding moeten doen bij Veilig Thuis en of er voldoende hulp kan worden ingezet.

³ De Multidisciplinaire Aanpak (MDA++) voorziet in een bundeling van psychosociale, medische, forensische en justitiële specialisten in de aanpak van kindermishandeling, huiselijk en seksueel geweld.

is er aandacht voor ondermijning en mensenhandel. Kortom, de verbinding tussen het sociaal domein en het domein van de openbare orde en veiligheid wordt steeds sterker gelegd.

2.2.1 Relevante lokale ontwikkelingen

Een kleine groep inwoners heeft ernstige problemen op meerdere levensdomeinen waarbij deze problemen raken aan zowel zorg als veiligheid. Hiervoor is de PersoonsGerichte Aanpak ontwikkeld. Het Interventieteam van gemeente Dronten en de gemeentelijke veiligheidscoördinator geven hier mede uitvoering aan onder regie van het regionale Zorg- en Veiligheidshuis. We zijn alert op signalen die wijzen op allerlei vormen van ondermijning (financieel, samenleving, mensenhandel/uitbuiting) en maken gebruik van het regionale expertisecentrum om ondermijning aan te pakken.

Uit gesprekken met professionals uit de wijknetwerken komt een aantal aandachtspunten naar voren:

- Sociale cohesie in kernen Biddinghuizen en Swifterbant is sterk. Dit is waardevol: er is een rijk verenigingsleven, mensen kijken naar elkaar om en zijn actief en ondernemend. Keerzijde is dat het voor anderen niet altijd makkelijk is aan te sluiten.
- Vanuit Swifterbant kwam echter ook het signaal dat er relatief veel inwoners zijn die geen persoonlijk netwerk in de nabijheid hebben. Zij zijn in Swifterbant terecht gekomen vanwege het woningaanbod (betaalbare woningen), maar hebben daar geen persoonlijke contacten.
- Vanuit Dronten Midden kwam het signaal dat er overlast wordt ervaren, omdat in de wijk (met name Noord) diverse groepen met een ander levensritme en andere leefstijl bij elkaar wonen (door het woningaanbod): gezinnen, ouderen, statushouders/asielzoekers, studenten. Ook is er onvrede over hardrijdende fietsen en scootmobielen en hangjongeren en zwerfafval in het centrum (parkeergarages).
- In Dronten Zuid zijn zorgen over de verkeersveiligheid rond het winkelcentrum. Tevreden is men over de goede plekken voor jongeren (o.a. Johan Cruijff Court en skatebaan).
- In de hele gemeente wordt een toenemende problematiek van personen met verward of onbegrepen gedrag geconstateerd. Veel inwoners en een deel van de professionals is onvoldoende op de hoogte wat te doen en waar melding te maken. Relevant daarbij is te bepalen wat de achterliggende reden is van het vertoonde verdrag.
- Huiselijk geweld en kindermishandeling komt voor in de hele gemeente. Het wordt vaak pas zichtbaar als er meer hulpverlening (meerdere diagnoses) rond een huishouden actief is (relatie met multiprobleem). Er wordt een hoge handelingsverlegenheid bij zowel professionals als inwoners geconstateerd.

Melden is complex, men kan de consequenties niet goed overzien en men vreest voor privacy vraagstukken, waardoor melden niet altijd gebeurt. Weinig meldingen betekent niet dat er niets aan de hand is.

- Gezinnen met meervoudige problematiek zijn in heel de gemeente aanwezig. Concentratie lijkt zich meer voor te doen in die delen van de gemeente waar betaalbare woningen beschikbaar zijn (Dronten Midden en Swifterbant). Meer multiprobleem-gezinnen en zwaardere multiprobleem.

2.3 Relatie met bestaande beleidskaders en beleidsdoelen

Dit thema en de daarin geformuleerde resultaten heeft raakvlakken met diverse wettelijke kaders en lokale kaders.

2.3.1 Relevante wettelijke kaders

In ieder geval zijn de volgende (aanstaande) wetten relevant, te weten de Wet maatschappelijke ondersteuning, de Wet aanpak woonoverlast en de aanstaande wetten Wet verplichte GGZ en de Wet zorg en dwang.

De Wet maatschappelijke ontwikkeling

De Wmo heeft als doel om inwoners te helpen en ondersteunen om deel te kunnen nemen aan de maatschappij. De gemeente is verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wmo. Er zijn diverse taken voortvloeiend vanuit de Wmo die ten aanzien van dit themaplan van belang zijn:

- leefbaarheid en sociale samenhang bevorderen;
- deelname aan de samenleving door mensen met een beperking of psychisch probleem bevorderen;
- maatschappelijke opvang aanbieden;
- openbare geestelijke gezondheidszorg bevorderen;

Op dit moment worden de taken met betrekking tot beschermd wonen, maatschappelijke opvang, zwerfjongeren, vrouwenopvang, openbare geestelijke gezondheidszorg nog uitgevoerd door centrumgemeente Almere. Naar verwachting worden deze taken met ingang van 2021 verder gedecentraliseerd, waarmee deze inhoudelijke en budgettaire onder de verantwoordelijkheid van alle gemeenten worden gebracht.

Voor dit thema is ook relevant dat de Wmo inwoners de mogelijkheid van Right to Challenge (RtC) biedt. Inwoners en buurtinitiatieven kunnen zorg- en ondersteuningstaken overnemen en betrokken worden bij de uitvoering van de Wmo.

Wet aanpak woonoverlast

Medio 2017 kregen gemeenten meer mogelijkheden om woonoverlast aan te pakken. De Wet aanpak woonoverlast geeft burgemeesters meer mogelijkheden om specifieke gedragsaanwijzingen te geven aan overlastgevers wanneer een waarschuwing, mediation of buurtbemiddeling niet werken. Hiermee zijn de wettelijke mogelijkheden voor gemeenten vergroot bij de aanpak van woonoverlast en het versterken van sociale cohesie.

Relevante nieuwe wetgeving

Op dit moment zijn ook nieuwe wettelijke kaders in voorbereiding die relevant zijn voor de resultaten in dit thema. Op de eerste plaats gaat het daarbij om de *Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz)* die van kracht wordt per 1 januari 2020. Deze wet vervangt de huidige Wet bijzondere opnemings in psychiatrische ziekenhuizen (BOPZ). De Wvggz regelt de rechten van mensen die te maken hebben met verplichte zorg in de GGZ en biedt handvatten om meer ambulante hulp te bieden aan mensen met geestelijke problemen die niet vrijwillig in zorg gaan of die in een crisis raken. Een belangrijke verandering is dat verplichte zorg straks ook buiten een GGZ-instelling opgelegd kan worden. Ook de *Wet zorg en dwang (Wzd)* die eveneens van kracht wordt op 1 januari 2020 is in dit verband van belang. De wet regelt namelijk de rechten voor mensen met een verstandelijke beperking en mensen met een psychogeriatrische aandoening (bijvoorbeeld dementie) bij onvrijwillige zorg. In 2019 bereiden we ons lokaal en regionaal voor op de gevolgen van de invoering van deze nieuwe wetten.

2.3.2 Relevante lokale kaders

Buiten de strategie sociaal domein 2019-2022 en de vier overige themaplannen zijn in ieder geval zijn de volgende (eerder vastgestelde) lokale en regionale kaders relevant: Beleidsplan Transitie Sociaal Domein 2015-2018, het armoedebeleid, Mee(r) doen in Wijk en Buurt en het Regionaal Kompas Flevoland 2018-2020. De daarin vastgelegde beleidsdoelen en daaruit voortkomende (reguliere) taken zijn in dit plan niet nogmaals uitgewerkt, maar dienen dus in samenhang te worden gezien.

3 Wat willen we bereiken?

3.1 Resultaten

Het overkoepelende doel van het thema leefbaarheid en veiligheid is een inclusieve samenleving waar inwoners zich veilig voelen en prettig wonen. In de maatschappelijke agenda is dit vertaald naar vijf resultaten.

Resultaat
Meer burgerparticipatie/ burgerinitiatieven in het sociaal domein.
Meer sociale cohesie in wijken.
Meer passende hulpverlening voor inwoners met verward en/of onbegrepen gedrag.
Minder multiprobleem-gezinnen.
Minder huiselijk geweld en kindermishandeling.

3.2 Prestatie indicatoren

In onderstaande tabel staan de indicatoren bij de te behalen resultaten op een rij. De hoofdindicatoren zijn vetgedrukt.

Resultaten	Indicatoren	Nulmeting
Meer burgerparticipatie/ burgerinitiatieven in het sociaal domein.	Aantal aanvragen bewonersbudget (Samen Actief).	91 aanvragen (2018)
	Aantal aanvragen leefbaarheidsbudget (OFW).	Geen cijfers 2018, meting start 2019.
Meer sociale cohesie in wijken.	% betrokkenheid in de buurt (Iemometing 2016)	6,36
	Dronten midden	6,2
	Dronten west	6,3
	Dronten zuid	6,6
	Biddinghuizen	6,4
Swifterbant	6,3	
Meer passende hulpverlening voor inwoners met verward en/of onbegrepen gedrag.	Aantal inwoners (%) met ernstige psychiatrische aandoeningen (EPA - Vektis).	1,11% (2018)
	Aantal meldingen personen met verward gedrag bij politie (E33).	163 (2017)
	Aantal meldingen bij Meldpunt Vangnet en Advies (GGD)	22 (2017)
	Aantal inwoners met casemanagement (bemoei)zorg door GGD.	Geen cijfers 2018, meting start 2019.

Minder multiprobleem-gezinnen.	Aantal huishoudens met meerdere voorzieningen in Pwet, Wmo, Jeugd (waar staat je gemeente.nl 2017).	Per 1000 huishoudens (2017): 2 (Jeugd & Pwet) 3 (Jeugd & Wmo) 11 (Pwet & Wmo) 1 (Jeugd, Pwet, Wmo)
Minder huiselijk geweld en kindermishandeling.	Aantal meldingen bij VTF Aantal inwoners dat gebruik maakt van vrouwenopvang.	395 (2017) Geen cijfers 2018, meting start 2019.

3.3 Monitoring

Om onze ambities te realiseren, moeten we kunnen volgen waar we staan. Gaat het de goede kant op of blijven we achter. Monitoring van de genoemde indicatoren is een belangrijke motor in onze strategie. We hebben daarom een nulmeting gedaan op alle indicatoren en gaan in de periode 2019-2022 periodiek de voortgang en ontwikkeling op deze indicatoren volgen⁴. Hierbij nemen we het terugdringen van regeldruk serieus en maken dus zoveel als mogelijk gebruik van bestaande databronnen en de daarbij horende meetmomenten. Belangrijke bronnen zijn het gezondheidsonderzoek van GGD Flevoland, de jaarverslagen/periodieke rapportages van Veilig Thuis Flevoland, De Meerpaal, MDF, OFW en politie. Ook maken we gebruik van het landelijke platform "Waar staat je gemeente" en onze eigen databronnen.

Deze monitoring op basis van indicatoren geeft een beeld, maar een beperkt beeld. We gaan deze daarom verrijken door stapsgewijs meer kwalitatieve aspecten toe te voegen. We willen de genoemde indicatoren beter kunnen duiden door ze in perspectief te plaatsen in gesprek met inwoners, partners en gemeenteraadsleden. Hiervoor organiseren we bijvoorbeeld werkbezoeken, halen we verhalen op en beleggen we rondetafelgesprekken en informatieve (raads)bijeenkomsten. Cijfers in het sociaal domein spreken namelijk niet voor zich, maar moeten besproken worden om betekenis te krijgen. Tellen gaat hand in hand met vertellen.

⁴ Nog niet voor alle indicatoren zijn cijfers voor handen uit 2018 of eerdere jaren. Dit wordt in 2019 opgepakt, zodat vanaf dat jaar ook deze cijfers te volgen zijn.

4 Hoe gaan we dat bereiken?

4.1 Wat zetten we in?

We streven naar een inclusieve samenleving waar inwoners zich veilig voelen en prettig wonen. We hebben dat streven vertaald naar vijf resultaten. Om die resultaten te bereiken komen we in acties. We ondernemen activiteiten: continuering of verbetering van bestaande maatregelen, instrumenten en voorzieningen en ontwikkeling en inzet van nieuwe activiteiten.

Resultaat: Meer burgerinitiatieven/inwonersparticipatie in het sociaal domein.

De partners constateren dat er veel middelen zijn om burgerinitiatieven en participatie te bevorderen, maar dat deze niet altijd breed bekend zijn. Daarnaast constateren de partners dat het voor organisaties niet altijd eenvoudig is om te gaan met initiatieven van inwoners. De activiteiten zijn op deze beide elementen gericht.

Activiteiten	Verantwoordelijke	Partners	Wanneer
Aanstelling trainee voor de uitvoering van een gemeente brede opdracht rondom het ontwikkelingen van een breed gedragen visie op inwonersparticipatie.	Projectgroep Inwonersparticipatie (gemeente)	-	september 2018 tot en met mei 2019
Trainingen inwonersparticipatie voor gemeenteambtenaren.	Gemeente	-	n.t.b.
Website Samen Actief als informatiekanaal over beschikbare budgetten en fondsen voor initiatieven.	Samen Actief	Samen Actief (gemeente), OFW. Studentenverenigingen, Welzijn in de Wijk (Meerpaal), Dorpsbelangen Biddinghuizen en Swifterbant, OFW, huurdersbelangen vereniging, inwoners.	vanaf januari 2019 doorlopend
Ontmoetingsplatform op de website Samen Actief realiseren.			
Communicatie: Interviews publiceren in de Flevopost met inspirerende voorbeelden uitgevoerde bewonersinitiatieven met behulp van het			

bewonersbudget.			
Communicatie: uitwisselen informatiestromen tussen de genoemde partijen en doelgroepen.			
USRA gaat in hun studentenblad relevante activiteiten van de Gemeente Dronten publiceren om hun achterban te informeren en participatie te stimuleren.	USRA	Gemeente	vanaf januari 2019 doorlopend

Resultaat: Meer sociale cohesie in wijken.

De partners constateren dat een vernieuwende werkwijze welzijn, niet alleen reactief maar ook meer op de golven in de wijk meebewegen en niet alleen collectief maar ook individueel, randvoorwaardelijk is.

Activiteiten	Verantwoordelijke	Partners	Wanneer
Bewonersinitiatieven en contact tussen buurtgenoten en de diverse doelgroepen in de wijk faciliteren en middels (kleine) activiteiten op wijk, buurt- en straat niveau. Genoemde (bestaande en nieuwe) activiteiten opgenomen in bijlage 1.	Het bevorderen van meer sociale cohesie behoort tot de kerntaken van Samen Actief en Welzijn in de wijk. Per activiteit zal er een andere partner kartrekker/ facilitator zijn.	Samen Actief (gemeente), Studentenverenigingen, MDF buurtbemiddeling, Welzijn in de Wijk (Meerpaal), Dorpsbelangen Biddinghuizen en Swifterbant, Vluchtelingenwerk, Humanitas, OFW, huurdersbelangen vereniging, vraag elkaar, open je hart en vooral inwoners zelf	vanaf januari 2019 doorlopend
Ontwikkelen integrale wijkgerichte aanpak Dronten-Noord. Een integrale samenwerking tussen het fysieke en sociale domein om de sociale	Wijkgericht Werken (Samen actief)	Studentenverenigingen, MDF buurtbemiddeling, Welzijn in de Wijk (Meerpaal), Dorpsbelangen Biddinghuizen en	Vanaf januari 2019 doorlopend

cohesie te versterken. Per opgave wordt maatwerk geleverd en wijkgericht samengewerkt. (verbinding met lange termijn strategie huisvesting).		Swifterbant, Vluchtelingenwerk, Humanitas, OFW, huurdersbelangen vereniging, vraag elkaar, open je hart en vooral inwoners zelf.	
Welzijn in de wijk (Meerpaal) voeden met signalen uit woningbouw, MDF en Samen Actief om beter beeld te krijgen van wat er speelt in de wijken, zodat daar op kan worden ingespeeld. Om zo door meer integrale samenwerking tussen individuele en collectieve vragen in wijk en buurt de sociale cohesie te bevorderen.	Meerpaal (Welzijn in de wijk)	Samen Actief (gemeente), Studentenverenigingen, MDF buurtbemiddeling, Dorpsbelangen Biddinghuizen en Swifterbant, Vluchtelingenwerk, Humanitas, OFW, huurdersbelangen vereniging, vraag elkaar, open je hart en vooral inwoners zelf.	Vanaf januari 219 doorlopend

Resultaat: Meer passende hulpverlening voor inwoners met verward en/of onbegrepen gedrag.

De partners constateren dat de problematiek zich in de gemeente in toenemende mate voordoet, maar dat de doelgroep bijzonder veel verschillende type mensen bevat. Om passende hulpverlening in te kunnen zetten, zal steeds per situatie een professionele beoordeling moeten plaats vinden zodat passende hulpverlening ingezet kan worden.

Activiteiten	Verantwoordelijke	Partners	Wanneer
Onderzoek naar samenstelling doelgroep "personen met verward of onbegrepen gedrag".	GGD	Partners regio Flevoland	Eerste kwartaal 2019
Bekendmaken van Meldpunt en werkwijze hulpverlening aan personen met verward gedrag.	Gemeente	GGD, Kwintes, GGZ Centraal, MIND, De Meerpaal, politie en overige relevante partners	Vanaf 2019
Beschikbaar stellen van	Gemeente	Kwintes, GGD, GGZ	2019

instrumentarium (bijv. crisiskaart, signaleringskaart) voor professionals en inwoners.		Centraal, MIND, De Meerpaal, politie en overige relevante partners	
Voorlichting en informatie over moeilijk bespreekbare onderwerpen door middel van infotainment.	Meerpaal	Kwintes, GGD, GGZ Centraal, MIND, De Meerpaal, politie en overige relevante partners	doorlopend
Welzijnsactiviteiten voor inwoners met ernstige en vaak levenslange psychiatrische aandoeningen. Bijv. maatjesproject & betrekken van directe omgeving (DNR).	De Meerpaal	Kwintes, GGD, GGZ Centraal, MIND, de gemeente, politie en overige relevante partners	doorlopend
Time-out voorziening/ respijtzorg	Kwintes	Gemeente	Vanaf 2019
Welzijn op recept	Meerpaal	Gemeente en Huisartsen	Doorlopend

Resultaat: Minder multiprobleem-gezinnen.

De partners zijn van mening dat vroegtijdig signaleren en actie komen (verdere) stapeling van problemen voorkomt. De activiteiten zijn dan ook gericht op het eerder bereiken van mensen, om stapeling van problemen voor te zijn.

Activiteiten	Verantwoordelijke	Partners	Wanneer
Mogelijkheden en onmogelijkheden onder AVG uitzoeken: gezamenlijk handelingskader creëren	Gemeente	Meerpaal, MDF, woningbouw, politie, 1 ^e lijn, gemeente	2019
Op basis van gezamenlijk handelingskader trainingen en intervisie organiseren.	Gemeente	Gemeente, MDF, Meerpaal, woningbouw, politie, 1 ^e lijn (partners in inloopspreekuur)	2019
Verder verbeteren van de samenwerking door welzijn eerder en meer te laten aansluiten op andere	Meerpaal	MDF, woningbouw, politie, 1 ^e lijn, gemeente	doorlopend

structuren (vroegtijdige signalering).			
Verder verbeteren van de samenwerking door meer outreachend te werken (vroegtijdige signalering).	Wijknetwerken	Wijknetwerken = Meerpaal, MDF, woningbouw, politie, 1 ^e lijn, gemeente	Doorlopend
Verder verbeteren door als organisaties elkaar (nog) beter te kennen (sneller de juiste zorg of ondersteuning)	Wijknetwerken, wijkbijeenkomsten, samenwerking in het sociaal domein	Wijknetwerken = Meerpaal, MDF, woningbouw, politie, 1 ^e lijn, gemeente	2019
Hoe krijgen we de groepen die zich buiten beeld (houden/begeven) in beeld? (vroegtijdige signalering).	Gidsen	Meerpaal, MDF, woningbouw, politie, 1 ^e lijn, gemeente	2019
Inventariseren van effectieve methodieken (ook van elders) en niet effectieve activiteiten (lokaal) en daarmee stoppen: registratielast beperken.	Gemeente	Meerpaal, MDF, woningbouw, politie, 1 ^e lijn,	2019

Resultaat: Minder huiselijk geweld en kindermishandeling.

Dit jaar is het landelijk meerjaren actieprogramma 'Geweld hoort nergens thuis' gestart. Hierin staan veel maatregelen om huiselijk geweld en kindermishandeling terug te dringen en duurzaam op te lossen. De partners zijn van mening dat in Dronten niet nog meer maatregelen bedacht hoeven te worden. Waar de aandacht naar toe moet is het verlagen van de handelingsverlegenheid⁵ die we signaleren onder zowel professionals als inwoners.

Activiteiten	Verantwoordelijke	Partners	Wanneer
Uitvoeren programma "Geweld hoort nergens thuis"	Gemeente Almere	VTF en regiogemeenten	Vanaf 2019
Voorlichting over nieuwe meldcode bij professionals.	VTF & gemeente	Relevante partners/aanbieders.	Vanaf 2019
Voorlichting over nieuwe meldcode algemeen (publiek en voorveld).	VTF & gemeente	De Meerpaal	Vanaf 2019
Bevorderen en verbeteren	VTF		Vanaf 2019

⁵ Handelingsverlegenheid kan worden geduid als een situatie waarin een professional aarzelt om te handelen terwijl dit eigenlijk wel zou moeten.

signaleren van & handelen bij vormen van huiselijk geweld en kindermishandeling, door: - digitale innovaties; - infotainment; - inloopspreekuur.	Gemeente De Meerpaal MDF	Onderwijsinstellingen Gemeente Overige organisaties in inloopspreekuur.	
---	--------------------------------	---	--

4.2 Randvoorwaarden

Het realiseren van onze ambities gaat niet vanzelf. Bij alles wat we doen denken we aan onze inwoners. We doen zoveel mogelijk in gezamenlijkheid. We denken daarbij vanuit hun logica en sluiten aan op hun beleving. Om dit waar te maken zetten we een aantal motoren in om vooruit te komen. Deze motoren zijn in de strategie beschreven en zijn daarmee ook belangrijke randvoorwaarden voor dit themaplan. De motoren zijn:

- *Dronter Koers*: we versterken onze Dronter Koers door het sociaal domein te verbreden in de wijknetwerken. We gaan meer aandacht geven aan het activeren van niet-professionele netwerken. Zowel ten behoeve van inwonersparticipatie en sociale cohesie als de ondersteuning van personen met verward gedrag, gezinnen met multiproblemen en het voorkomen, voegtijdig signaleren en beëindigen van huiselijk geweld.
- *Preventie en vroegsignalering*: we maken effectief gebruik van de mogelijkheden die het voorveld biedt, zetten we in op sociale cohesie en zetten we veelgebruikte maatwerkvoorzieningen om in algemene voorzieningen. Ook activeren we vanuit de Dronter Koers het niet-professionele netwerk meer, om eerder signalen op te pikken en in actie te komen. Zo versterken wij de ondersteuning van personen met verward gedrag en proberen wij multiproblemen te voorkomen.
- *Afschalen en opschalen*: we stimuleren afschalen waar dat kan en direct opschalen waar dat moet. Dat betekent ook het creëren van doorstroommogelijkheden om deze vervanging te bevorderen om daarbij zo goed mogelijk aan te sluiten bij de wensen en behoeften van de inwoners. Met name voor personen met vormen van verward gedrag en gezinnen waar meerdere problemen spelen is een goed functioneren van op- en afschalen van belang.
- *Innovatieve werkvormen*: We geven ruimte aan innovatieve werkvormen zoals het vormgeven van de juiste manier van inwonersparticipatie en andere innovatieve werkvormen zowel op individueel als collectief (buurten en wijken) niveau.
- *Maatschappelijke coalities en verbinding leggen*: de komende vier jaren gaan we nog meer focus aanbrengen in de samenwerking met maatschappelijke partners, zorgaanbieders en inwoners. Zodat zij daadwerkelijk eigenaarschap,

medezeggenschap en verantwoordelijkheid voor de resultaten en de doelstellingen krijgen.

- *Monitoring en bedrijfsvoering:* we willen de monitoring in het sociaal domein verrijken. We willen ons richten op betekenisvolle indicatoren, die we vervolgens kwalitatief duiden in gesprek met inwoners en partners.

5 Hoe gaan we dat organiseren?

5.1 Thema-organisatie

Rond dit thema zijn diverse lokale en regionale overlegstructuren ten behoeve van de uitvoering van de reguliere taken. Een deel van de activiteiten genoemd in hoofdstuk vier zal in deze structuren worden opgepakt en voor een ander deel ontstaan nieuwe (tijdelijke) coalities.

Dit thema wordt met het vaststellen van dit plan niet in beton gegoten. De genoemde resultaten en de daarvoor in te zetten activiteiten en te smeden coalities vragen om ruimte en flexibiliteit. Nieuwe partners zijn welkom om aan te sluiten, activiteiten worden afgerond en nieuwe ideeën worden verwelkomd. Dat vraagt ook om een samenwerking die daar ruimte voor biedt.

Om met elkaar de voortgang en resultaten te volgen, organiseren we tenminste 2x per jaar een bijeenkomst voor alle maatschappelijke partners. Zowel de partners die nu al zijn aangehaakt als de partners die dat later ook willen doen. Daar waar verbindingen zijn met resultaten uit andere themaplannen kunnen bijbehorende partners ook aansluiten.

Ook organiseren we ontmoetingen op het brede terrein van het sociaal domein, zodat we samen – op basis van beschikbare data en ervaringen – het verhaal achter de cijfers voor het voetlicht brengen.

5.2 Betrokkenheid van de inwoners

Onze inwoners zijn ons uitgangspunt. We volgen hun logica en beleving. Als we werken vanuit de logica en beleving van de inwoner, moeten we weten wat er leeft, welke gedachten er zijn en welke gevoelens en ideeën leven in de samenleving. Dat betekent: het gesprek aangaan en vervolgens de handen in één slaan en doen.

We hebben de afgelopen jaren in het sociaal domein in Dronten al mooie voorbeelden van innovatieve werkvormen en vormen van inwonersparticipatie gezien. Ook de komende jaren is de participatie van onze inwoners een speerpunt. Dat pakken we goed aan en niet alleen vanuit het sociaal domein. Daarom gebruiken we de komende periode om samen te bepalen hoe we inwonerparticipatie gemeente breed (bestuur, management en uitvoering) zo goed en concreet mogelijk kunnen gaan vormgeven met onze inwoners en partners. De totale samenleving komt zo in verbinding met ons bestuur.

We stellen budget beschikbaar voor experimenten en initiatieven uit de samenleving die bijdragen aan de totstandkoming van de themaplannen en de uitvoering hiervan. Zo geven we ruimte aan innovatieve werkvormen zoals het vormgeven van de juiste manier van inwonersparticipatie en andere innovatieve werkvormen

5.3 Communicatie

Samen met inwoners en maatschappelijke organisaties streven we binnen het thema een inclusieve samenleving waar inwoners zich veilig voelen en prettig wonen. De juiste communicatiestrategie is hierbij van essentieel belang. Het gaat erom dat we een goed beeld hebben van onze doelgroep, dat we de doelgroep weten te vinden, dat we aan kunnen sluiten bij hun beleving, om vervolgens dat duwtje in de rug te geven dat ervoor nodig is om ze intrinsiek te motiveren om actief mee te doen in de samenleving.

Begin 2019 organiseren we een factor C-sessie met de relevante partners om:

1. 1 een gedeeld besef van de opgave te krijgen (Wat)
2. de belangrijkste actoren te inventariseren (Wie)
3. een gezamenlijk verhaal te maken (Hoe, aansluiten bij leefwereld)
4. Gezamenlijke kalender te maken (Wanneer)

6 Hoe bekostigen we de uitvoering van het thema

6.1 Meerjarenbegroting 2019 - 2022

Onderstaande tabel geeft het meerjarig totaaloverzicht van de beschikbare budgetten voor de realisatie van de doelstelling van dit themaplan op basis van de programmabegroting 2019.

Resultaat	Budget 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022
Burgerparticipatie/ burgerinitiatieven.	61.596	61.596	61.596	61.596
Sociale cohesie in wijken.				
Hulp personen verward gedrag.	<i>Onderdeel van begroting in themaplannen Zelfredzaamheid en eigen mogelijkheden en Opgroeien en opvoeden.</i>			
Minder multiprobleem gezinnen.				
Minder huiselijk geweld.				
Overige budgetten	1.911.820	1.801.820	1.801.820	1.801.820
Totaal	1.973.416	1.863.416	1.863.416	1.863.416

Het bedrag van 61.596 euro komt uit het budget wijk- en buurtbeheer. Inzet daarvan draagt bij aan deze beide doelen van dit themaplan. De budgetten voor hulp aan personen met verward gedrag, minder multiprobleem gezinnen en minder huiselijk geweld zijn onderdeel van de Wmo- en jeugdmiddelen die zijn verwerkt in het themaplan Zelfredzaamheid en eigen mogelijkheden en het themaplan Opgroeien en opvoeden.

De post *overige budgetten* bevat een bundeling van budgetten die met name met het bevorderen van sociale cohesie samenhangen en daarmee ook een positief effect op preventie, vroegsignalering en op het juiste moment op- en afschalen (ook tem behoeve van hulp aan personen met verward gedrag, gezinnen met multiproblemen en bestrijding van huiselijk geweld.). De betreffende hebben onder andere betrekking op stimulering van welzijn, sport, kunst en cultuur en de openbare ruimte.

6.2 Risico's

In algemene zin zijn de risico's zoals verwoord in de strategie sociaal domein ook voor dit thema van kracht. Daarnaast is er een aantal specifieke risico's te benoemen:

- De Wmo biedt met Right to Challenge concrete handvatten aan inwoners om de gemeente uit te dagen met alternatieven voor de uitvoering van de Wmo. Het expliciet uitnodigen van inwoners om hier initiatief op te ontwikkelen ligt in lijn met de beoogde resultaten, maar vraagt mogelijk wel veel van de gemeente en andere organisaties
- De gemeente krijgt meer handvatten om daar waar zij zich zorgen maakt over inwoners die in moeilijke omstandigheden verkeren of die voor ernstige overlast zorgen, achter de voordeur te komen, het accepteren van zorg af te dwingen of een gedragsmaatregel op te leggen. Inwoners en de samenleving moeten er op kunnen vertrouwen dat de gemeente haar zorgplicht uitvoert en daar ook verantwoording over aflegt.
- De verdeelsleutel t.b.v. de doordecentralisatie van de Wmo (beschermd wonen, maatschappelijke opvang, zwerfjongeren, vrouwenopvang, openbare geestelijke gezondheidszorg), gaat gepaard met grote financiële onzekerheden. De verantwoordelijkheid en financiering van de zorg van inwoners met een levenslange vraag naar beschermd wonen wordt overgeheveld naar de Wet Langdurige Zorg. Deze overdracht gaat gepaard met een verlaging van de doeluitkering Beschermd Wonen. Hoe deze verdeelsleutel uitpakt voor gemeente Dronten is onzeker. We weten dus niet of het huidige voorzieningen niveau/ het huidige ondersteuningsaanbod aan de meeste kwetsbare inwoners blijft passen binnen de begroting /doeluitkering Wmo.
- De financiële consequenties van de wetswijziging van BOPZ naar Wvvgz zijn niet in beeld. In de ledenbrief 18/036 van de VNG staat dat er voldoende middelen op de gemeentebegroting moeten worden gereserveerd voor de implementatie.

Bijlage 1

We gaan bewonersinitiatieven en contact tussen buurtgenoten en de diverse doelgroepen in de wijk faciliteren middels (kleine) activiteiten op wijk, buurt- en straat niveau. Genoemde (bestaande en nieuwe) activiteiten:

- Buurt BBQ (inwoners)
- Buurtonthoeningen (Samen Actief)
- Tuintjes acties (OFW & studenten)
- Opschoon acties
- Koffieochtend
- Burendag
- NL- doet
- Beste buur van de gemeente Dronten
- Beste studentenhuis van de gemeente Dronten
- Ansichtkaarten "bakkie doen" beschikbaar stellen: voor diverse doelgroepen (studenten, statushouders, arbeidsmigranten) om kennismaking met burens te stimuleren.
- Kerstbomen actie (Samen Actief)